

2173/1942

16.2.2173/1942

58. évfolyam.

Kolozsvár, 1942. december 1.

12. szám.

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYESÜLET HAVONKÉNT MEGJELENŐ HIVATALOS LAPJA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOLOZSVÁR,
Majális-utca 22.
Telefon 21-58 sz.

Felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BALINT
az EME tb. alelnök-főtájkára.

A M. K-t az E. M. E. tagjai
4 Pengő évi tagdíj ellenében
tagsági illetmény fejében
kapják.

Méhészkönyv.

Ma, mikor Erdély méhészetének jövő lehetőségeit tervezgetjük, úgy érezzük magunkat, mint a gazda, kinek vagyonán szörnyű vihar vonta végig s utána próbálja számbavenni megmaradt értékeit, melyekkel új életet kezdhet.

Fölelhajolunk beteggé tett erdélyi méhészeinknek, mint az orvos betegre fölé s keressük aggodó gondoskodással a bajt, annak gyógyszerét és a nagy munkában a segítőtársakat. Ez volt az érzésünk, mikor pár napja tanácskozássra ültünk össze az egyesület képviselői és a hivatalos kiküldöttek. Konzilium volt az, ahol hivatalos tényezők és erdélyi méhészeti szakértők baráti egyetértéssel adták össze gondolataikat, tanácsaikat és született meg első lépésként a méhészkönyv.

A méhészet is gazdasági termelési ág és szorosan a földhöz kapcsolódik. Sikere, vagy sikertelensége ugyanazoktól a tényezőktől függ, mint bármely gazdasági termelési ág. Föld, fű, fa, virág, legelő, csapadék, napfény, éghajlat, szelek és egyéb időjárási viszonyok mind-mind alaptényezők a méhészetnek is. Ha ezt elismertük, el kell ismerünk azt is, hogy mindezek még völgykattanok, folyóvölgyek, vízvázasztó hegyvonulatok inenső és tulsó fele szerint sem teljesen azonosak. Hiszen pl. a három-

széki róna fagyos „nemeréjé“-t hírből sem ismeri a szilágyi, vagy kolozsi méhész. Vagy a Marostárség dús réteit a kopár Mezőség. Ami tehát helyénvaló, pl. a szőlőtermő Szilágyban, igen helytelen lehet a hosszútélű Csíkban és így tovább. Tehát a földrajzilag általában egységes Erdély igen sok tájegységre tagozódik méhészeti szempontból. Erdélynek a multban is mindig sok kiváló méhészte volt, ami általában méhészetre alkalmas voltát igazolja. S hogy ez így van, bizonyítja, hogy Erdély minden vidékén és annak minden falujában találunk olyan-amilyen méhészetet. Viszont minden környéknek megvan a maga egy-két kiváló méhészte is. Szükségünk van vidékenként egy-két olyan jól vezetett méhészetre, melyek mintául kell hogy szolgáljanak az ugyanolyan adottságok mellett élő többinek.

Örömünkre szolgál, hogy a gondolat éppen lapunk hasábjain látott először napvilágot, mikor is a f. évi augusztusi számban minta-méhések létesítése mellett emeltünk szót és íme szavunkra illetékes helyen is felfigyeltek. Erdély méhészetének újjáépítése tervében első lépésül a méhészkönyv szolgál, melynek vezetésére minden tagtársunkal ezúton felkérjük. A 22 éves vihar utáni számbavétel ez a méhészkönyv. Lássuk meg, ki van, hol

van, hogy van, mije maradt, kire és mire számíthatunk az építésben. Fogadják erdélyi méhésztársaink olyan szeretettel és megértéssel a méhészkönyvet, amilyennel azt útnak indítjuk.

A Földművelésügyi Minisztérium Erdélyi kirendeltsége megértő támogatása tette lehetővé e téren elindulásunkat. Arra kérjük az igen tisztelt erdélyi méhésztársainkat, hogy ezt a kezdeményezést fogadják bizalommal és készséggel támogassák. A célunk az, hogy a különböző méretű és értéket képviselő méhészetek üzemi adatait összegyűjtsük. Azokat a gyakorlat számára tudományos alapon feldolgozzuk. Munkánkhoz üzem-statisztikai adatokra van szükségünk és ezek rendszeres beküldését kérjük. Ennek ellenében üzemi útmutatással látjuk el tagjainkat a beküldött adatok alapján, sőt egyes méhészetekbe szakértőjét is kiküldi az egyesület.

A közérdekű munka vállalása esetére levelezőlapot küldünk. *A tag első kötelessége a méhészkönyv borítékjának belső lapján közölt tájékoztatás szerint az, hogy összeállítja méhese leltárát. A másolati példányt kiszakítja, beküldi az EME címére és a mellékelt levelelapon bejelenti, hogy a méhészkönyvet rendszeren óhajtja vezetni.* Ha ezt bejelentette, az egyesület minden méhesnek ad egy számot és ezt a füzet felső részén megjelölt rovatba be kell írni. Egyúttal 12 visszacímzett, felbélyegzett borítékot küld az egyesület a havi jelentések számára. Ezek a jelentések nem egyebek, mint a füzet másoló-papírral írott megfelelő lapjai. Ezekből készül el a méhészet mérlege, amelyet az egyesület állít össze és küld ki a tagoknak év végén.

Minél többen vesznek részt az adatszolgáltatásban tagjaink, annál értékesebb lesz a mi munkánk.

Nagy áldozatot jelent az egyesület részére a méhészkönyvnek az

elkészítése, de azért nyomattuk ki azt, mert minden tagunknak lehetőséget akartunk biztosítani arra, hogy haladhatson az első sorban küzdőkkel, kapcsolódjék be minél több tagunk a közös munkába. A munka beszervezésére Balogh Jenő igazgató urat, tagtársunkat kértük fel. Az adatok feldolgozására a kolozsvári Gazdasági Akadémia üzem-tani tanszékének vezetőjét, Farkas Árpád gazdasági akadémiai tanár urat kértük fel, akinek megfelelő számú segéderő áll rendelkezésére az adatok feldolgozása céljából. A munkálatokat támogató szakbizottság tagjai sorában résztvesz a kolozsvári méhészeti felügyelőség képviselőjében dr. Koppány József felügyelő úr.

Vegyen részt minden méhésztársunk a közös munkában azzal a gondolattal, nehogy éppen miatta szenvedjen hajótörést jóakarátú elgondolásunk. *Minden méhésztársunk minden adatára szükségünk van az újraépítés kezdetén.* Ha a több, mint másfélezer erdélyi méhésztársunkhoz szavunk eljut, idejében és pontosan beküldi a méhészkönyvben kért adatokat, akkor már jövőre megindulhat az új méhésztársulat Erdélyben. Ezért minden méhésztársunk felelős önmagával és Erdély méhésztársulatával szemben. Egyesületünk, mely több, mint 60 éve jó és balsorsában mindig hűséggel szolgálta Erdély méhésztársulatát, meg van győződve arról, hogy a mostani új indulásban is megérti a hívó szót Erdély méhésztársadalmára, de egyénileg minden méhésztársunk a saját érdekében is.

Kolozsvárt, 1942. november 20.

Pohl Béla,
elnök.

Török Bálint,
ib. alelnök, főtitkár.

Balogh Jenő,
ig. tanító, előadó.

Törekedjünk a jó telelésre.

A méhészt jövedelme az időjárás-tól, a méhlegelőtől, de legfőképpen attól függ, hogy a méhcsaládok milyen állapotban érték meg a tavaszt. Az időjárást nem áll módunkban megváltoztatni, ellenben a méhlegelőt még azáltal is javíthatjuk némileg, ha szomszédainknak és ismerőseinknek évről-évre aján-dékozunk mézelő virágokat, magvakat és csemetéket, mert szívesen elültetik. (Különösen, ha nem tudják azokat nagylelkűségünknek.) Azonban a nagyon jó méhlegelő mellett is nagyon fontos, hogy mindig jó népesek legyenek a családok. Már pedig a méhcsaládok tavaszi fejlődése, a gyümölcs- és akácfa-virág kihasználása, egyszerűen a méhészkedés haszna úgy mézben, mint rajokban, a teleléstől függ. Éppen ezért drága Hazánk és saját magunk érdekében is arra töreked-jünk, hogy a legjobb telelést bizto-sítsuk méheink számára.

Ez évben a legtöbb méhészetben a családok, amelyek meg is érték a tavaszt — néptelenül és kevés éle-lemmel, sem a gyümölcs, sem az akácfavirágzást nem tudták kihasználni, mert amikorra felerősödtek volna annyira, már elmúlt a hor-dás. Ezzel szemben az erős csalá-dok gyönyörű felesleget adtak. Igaz, hogy ez év tavasza a ritkaságok közé tartozik. Nagyon sok méhészt azt hiszi, hogy a gyümölcsfavirág-zás, vagy az akácvirágzás alatt be-álló rossz idő csak véletlen, már pedig ez a rendes és véletlen az, amikor az időjárás kivételesen a virágzás alatt kedvező maradt mindvégig. Tehát nincs okunk kede-vező lefolyású gyümölcs, vagy akác virágzást remélni s éppen ezért ipar-kodjunk rákészülni, hogy jó erős családokkal használhassuk ki azt a rövid ideig tartó hordást, mert ta-pasztalatból tudjuk, hogy *a nagyon népes család még gyenge hordás*

mellett is ad felesleget, de ezzel szemben az eredménytelenségnek legfőképpen a méhcsaládok gyenge-sége az oka. Ha mindezekkel tisztában vagyunk, akkor nem kétel-kedhetünk abban, hogy termelé-sünk sikere a jó teleléstől függ.

A jó telelés okából nagyon fon-tos, hogy a család *egy keretsoron teleljen*. Tehát akkor kerettel mé-hészkedjünk, hogy egy keretbe leg-alábbis két kg méz férjen bele. Az országos méretű kaptárakban egész kereteket használunk a fészekbe. Továbbá fontos, hogy a kaptárban a levegő hőmérséklete állandó le-gyen, de ne legyen meleg, mert ha nagyon meleg, a méhek tevéke-nyebb életet élnek s ezért több mé-zet fogyasztanak, míg a hideg ha-tására a méhcsomó nyugalomba jön. Tudjuk, hogy a sok fogyasz-tásnak a legtöbb esetben vérhas a következménye. A szabadban külön-külön felállítva a szimplafalú kap-tárban a telelés csak akkor jó, ha a kaptárt hőszigetelő burokkal lát-juk el, vagy pedig csoportokban összerakjuk, hogy ezáltal egymást melegítsék. A jó pincében takarás nélkül is jól telelnek, én azonban a szabadban való telelésnek vagyok a híve.

Mire vigyázzunk a betelelésnél?
1. Az anya két évesnél idősebb ne legyen. 2. Soha gyenge családot ne teleljünk, hanem a gyengéket egyesítsük, hogy ezáltal sok fiatal méhvel menjen a család telelőbe, mert a fiatal méhek jobban telelnek és a tavaszi munkára alkalmasab-bak, mint az öregek. 3. Egészséges és elegendő méze legyen minden családnak a fészekben tömören el-helyezve, hogy a méhek a leghide-gebb időben is könnyen elérhessék. 4. A homlokdeszkánál 1—2 drb vi-rágporos lépnek van a helye, utána az a 2—3 drb lép, amelyből leg-utoljára kelt ki a fiasítás, termé-

szetesen jó bőséges befedett méz-koszorúval az üres sejtek felett. (Rendszerint ezen keretek egyikén szoktuk meglátni az anyát.) Azután jönnek a telemézes keretek és végül a zárólép, amelynek az ablak-felöli része feltétlen üres kell legyen. Gyenge családoknak 7—8 kg, erőseknek 10, de az egyesített nagyon erős családoknak 12—14 kg méz is szükséges. 5. A röplyuk se túl nagy, se túl kicsi ne legyen, de bőséges levegőcserét biztosítson s a fészek teljesen húzatmentes legyen. Különben a röplyuk nagyságát mindig a család népeisége határozza meg. Ha azt látjuk, hogy igen melegük van és nagyon zúgnak, a röplyukat annyira nagyítjuk, míg a méhek a röplyuktól hátrább húzódnak és teljesen lecsendesednek. A jól telelő család zúgása egyenletes és alig hallatszik. Továbbá arra is nagy súlyt fektetünk, hogy a betelelt család anyja ne menjen tetvesen telelőbe. Többféle módon szokták az anyákat a tetvektől megszabadítani, én azonban a saját módszeremet ismertetem, aki jónak látja, kövesse példámat, ha könnyű keze és jó szeme van. Én a követ-

kezőképpen járok el: egy gombostűt beleszúrok egy akkora gömbölyű fába, mint a mutató ujjam s ekkor a gombostű fejét lecsipem egy harapófogóval s egy fűrészszelővel legömbölyítem, hogy teljesen tompa legyen. Mikor ezzel kész vagyok, a bal hüvelyk ujjam körmére rákenek egy kis fenyőfaszurkot, most megfogom az anyát a bal mutató és hüvelyk ujjam között, jobb kezembe fogom a gombostűt és hozzáveregetem a szurokkal bekenet körmömhöz s ekkor a szurkos tüvel megérintem a telvek egyikét, amely hozzáragad s ezt letörölve róla, újból beszurkozom és egyenként mind leszedem anélkül, hogy az anyának valami baja történne s mikor kész vagyok, az anyát visszateszem, ahonnan elvettem.

Az így betelelt családokat nem kell féltünk, csak legfeljebb a madaraktól, vagy más zavaró körülménytől. Én már tíz éve telelek kizárólag kint a szabadban és mondhatom, hogy száz százalékos eredménnyel.

Marosvásárhely, október hó.

Torboszlói Bereczky Lajos

Raktáron tartjuk az erdélyi nagy és erdélyi kis kaptárokat.

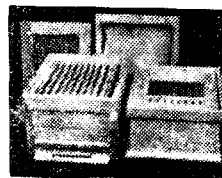
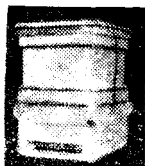
Megrendelésre vasúton is szállítjuk. Készítünk rendelés után bármilyen más kaptárokat is. — Ugy a kis erdélyi, mint a nagy ára **42** Pengő teljesen felszerelve. — Gépen csapozott vályus keret drb nagyság szerint 36—50 fillér

Keretléc 100 folyó m :
10 mm. vastag 10'46 P.
8 mm. vastag 9'74 P.
7 mm. vastag 9'25 P.

Kérdésre válaszbélyeg ellenében válaszolunk Nagyobb megrendelések esetén külön árajánlattal szolgálunk.

Rendeléskor 50% előleget kérünk.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen.

VÁRADI BÉLA villanyerőre berendezett kaptárkészítő üzeme Kolozsvár,
Székelyhadosztály-u. 13.

Hozzászólás a „Háromszéki méhészetek pusztulásának okai” című közleményhez

Ama 7 év óta, mióta méhészettel foglalkozom, nem mult el esztendő, hogy a méhészetembe, szorgalmas megfigyelésem által észlelt hibákon és fogyatékoságokon — fáradtságot és költséget nem kimélve — ne igyekeztem volna javítani, módosítani.

Mint előző közleményeimben is kifejtettem, a 42+27-es keretméretű, ma már „Erdélyi nagy kaptár” néven ismert rendszerrel indultam. Az akkori jobb esztendőben és jobb körülmények között a hibák és fogyatékoságok következményei nem voltak annyira szembetűnők, vagyis a kedvezőbb körülmények korrigálólag hatottak rájuk, úgy hogy eleinte meg voltam velük elégedve.

Az utóbbi évek mostohább időjárásai és a körülmények kedvezőtlenebb adottságai azonban mindinkább kidomborították a hiányosságokat és így azok anyagilag is éreztetvén reakciós hatásait, korrigálásukra ösztönöztek. Így vedlett át lassan a 42+27-es keretméretű, felülkezelhető rendszerre alapított méhesem egy része 30+30-as és 32+22 keretb méretű álló kaptárakká (előbbi kettő, utóbbi három keretsoros), eleinte felső, majd középi, s végül alsó röpnyílásúakká. Megjegyzem, a kétsorosnál a felső keretsor alsó léce és az alsókeretsor felső léce között van a röpnyílás végva, tehát a kaptár közepe táján. Teelést a felső keretsoron, tehát alsó röpnyílással eszközölöm, ahonnan csak a következő év tavaszán, felfejlődés után kerül a család az alsó keretsorra, míg a felső meg lesz töltve tartalék keretekkel. Téltre az alsó keretsor helyére vendégfenék jön.

A három keretsorosnál a második keretsor alsóléce és a harmadik keretsor felsőléce közt van a röp-

nyílás, (tehát szintén alsóröpnyílású rendszer) és a legalsó keretsor csak nyáron van használatba, (ugyanazzal az át-, illetve lerakási móddal, mint az előző), míg télire a harmadik keretsor helyére ugyancsak az úgynevezett vendégfenék jön betolva, amit kora tavasszal kihúzza egy pillanat alatt leseperhetünk és visszatolva a feneket, kész a takarítás.

A röpnyílás illetén való elhelyezésénél, — amelyet különösen a három keretsoros kis Boczonády és hozzá hasonló rendszerre volna ajánlatos alkalmazni, — a fölhorráskor a méhek nem kényszerülnek oly nagy távolságot megmászni terhükkel, mint a teljesen alsó, vagy teljesen felső röpnyílás esetében. A felső röpnyílás nyáron megfelelő, de teelés szempontjából sokkal több kívánni valót hagy hátra, mint az alsó.

Nem vágyom dicsekedni a föltilálás babérjaival, mert bizonyára más is alkalmazta már a röpnyílás ilyen elrendezését, de időszerűnek vélem dr. Zoltánfi Kornél tapasztalatainak helyénvalóságát csekélységem tapasztalataival alátámasztani, az ilyen tapasztalatok megszerzésében akadályozott méhésztársaim okulására. Mert a megfigyelési képességgel rendelkező embernek nem az elmúlt évek aránya szabja meg a tudását, hanem vonatkozó hajlama és tehetsége.

Nem állítom, hogy nincs jobb rendszer, sőt én is azért folytatom kísérleteimet két keretsoros mérettel is, hogy a helyi adottságoknak és viszonyoknak megfelelőbbet kiválaszthassam. Magától értetődik, hogy a kísérletezés pénzbe, időbe és fáradtságba kerül, de mint mindenbe, úgy ebbe is csak a törekvés hozhatja meg a fejlődést. Nagy elő-

nyöm, hogy minden munkát magam el tudok készíteni.

Nem kívánom saját egyéni nézetimet és elveimet senkire reáerőszakolni és aki meg van elégedve a meglévő rendszerével, helyesen cselekszi, ha megmarad mellette.

De azon méhésztársaimnak, akik a túlkicsiny vagy túlnagy keretméretű kaptáraik által elért eredményeikkel nincsenek megelégedve, csak jóakarattal ajánlhatom a fentemlített kaptáraim bármelyikét, (nem beszerzés szempontjából, mert kaptárgyártással csak saját ré-

szemre foglalkozom), mert meg vagyok győződve, hogy ezen rendszerek a mostohább és kedvezőtlenebb körülményeken is átsegítik lakóikat és gazdájuknak mindig tudnak biztosítani némi hasznot. Tapasztalás és jóakarattal iratja velem e sorokat, melyeket örvendenék, ha méhésztársaim hasznukra fordíthatnának. Mert én is csak hálás szívvel gondolok az emberiség sorsának javításán fáradozók törekvéire.

Avasfelsőfalu, 1942. november 1.

Schürtz János,
községi pénztárnok.

A tanító méhészete

(Negyedik folytatás és vége.)

Volt a faluban a tanítóén kívül még vagy 4—5 méhes. Legszámtalóbb volt az asztalosmesteré, kinek már szintén 50 körüli országos kaptárja volt. Mint ahogy illik, jó viszony volt a méhészkedők között. Ha a tanítót útja arra vezette, bebenézett a méhészekhez, tanácsokat adott és vizont. Történt pedig 1930 év tavaszán két méhésztárs és a tanító közt az alábbi beszéd:

Méhészek: Eladó méhest tudunk X faluban, igaz, hogy csak 8 család méh van, de sok kaptár, gyalupad és más felszerelés is tartozik hozzá és nagyon olesó.

Tanító: Nekem is felajánlták azt a méhest, de ingyen sem kellene, mert az 150 családnak még meglevő költésrothadásos maradványa. Ne vegyék meg emberek, semmi pénzért, mert 3 év múlva nem lesz méhük maguknak se, de a falunak se.

Ebben maradtak és egy hét múlva persze, hogy megvették a beteg méhest. A jegyzet azt írja erről az évről: *Harc a költésrothadással.*

Hajszálpontosan teljesedett a tanító jóslata. Már 1930-ban elmaradt a két méhésznél a rajzás, de el a pergetés is. Elmaradtak azon-

ban a régi beszélgetések is. Ha a tanító találkozott is velük, mindig sürgős dolguk akadt, csak nem indult a beszéd a méhekről, mint régen. Vége volt a bizalomnak.

Baj van a méhek körül, látta, tudta a tanító és próbált védekezni.

Szaladt fűhöz-fához, előljáróság-hoz, csendőrséghez, úgynevezett méhészeti felügyelőséghez. Kért, panaszkodott, követelt. Eredmény zéró és még örvendhetett, ha irredenta vádat nem akasztottak a nyakába. Egy felekezeti magyar tanító követelőzzék román hatóságoktól s méhei megmentését kívánja, hát ez nem lehet más, csak irredenta. Végén is tudtára adták, hogy ha jót akar, ne sokat zavarja a hatóságokat, van nekik más (hasznothajlóbb) dolguk, mint hogy egy magyar tanító vagyonát mentsék.

Fentről rosszindulat, lentől tudatlanság és már káröröm is. Mi lesz itt a szépen indult méhészetel? — tépelődött a tanító.

Mikor aztán látta, hogy nincsenek mire számíton, megpróbálta a lehetetlent. Menti egyedül, ahogy tudja. Első jelszó, hogy vége a szaporításnak. A családokat jó erőben kell taratni. Ezrelékes szublimát-

oldatról olvasott. Hát szublimátolt. Már csak azért sem szaporíthatta az állományt, mert 50 család is hihetetlen munkát jelentett a védekezésben. Formalin pasztillákat tett a kaptárakba. Állandóan szublimátos vízzel mosta kezét és szerzőségeit, ha kaptárt bontott és természetesen állandó rettegésben élt, hogy mikor fedezi fel az első bajt. Közben egy-két gyanúsnak vélt családot kaptárostul, méhestül, mézes-tül égetett el. Valósággal fellélegzett, mikor végre 1930-ban betelelhetette a méheit és az évet nagyobb baj nélkül átvészeltte.

Eredmény azonban ez évben is volt, sőt a rajzást sem sikerült teljesen megakadályozni.

A jegyzet 1930 év végén a következőket mondja:

Kiadás:

4 db 42-es Boczonádi kaptárért 1000 lej=33 pengő,

7 kg lép és 2 kg viasz 480 lej=16 pengő,

apróbb kiadások: szeg, ablaküveg 300 lej=10 pengő,

30 kg etető cukor 1200 lej=40 P.

Bevétel:

420 kg méz á 40=16.800 lej=560 pengő.

Szaporulat 7 raj.

Vagyon:

60 család, értéke 36.000 lej=1200 pengő és a felszerelés.

Nem kívánom untatni tovább méhésztársaimat az évenkénti beszámolóval. Hiszen ha egy kezdő méhészt semmiből 6 év alatt 50—60 családig sikerült elvezetni, a további út már könnyű. Még csak annyit, hogy ha megvonjuk a közölt hat év mérlegét, azt látjuk, hogy 100%-ban megtérült a befektetett tőke és 60 családos kis vagyonot sikerült összehozni.

Beszámolómból tartozom még a költségvész elleni továbbküzdés leírásával. Körülbelül 5—6 évig pusztított a tanító falujában a vész és elvitte a szófogatlan asztalos szép 50 családját, társának 30 családját

és még kb. annyit a faluból, tehát közel kétszázat.

Hogy minek köszönheti a tanító, hogy nagyobb veszteség nélkül megúszta, csak sejtem. Talán a nagy kaptárnak. Talán annak, hogy állandóan szublimáttal kezelte család-jait és mindig teljes erőben tartotta. Mindig fertőtlenített kézzel és szerzősággal nyúlt hozzájuk. Szerzőságot kölcsön nem kért és nem adott. Tartalék lépeit formalinos fürdőben fertőtlenítette. Kaptár-ai-ban formalin pasztillákat tartott. Lépet, sőt mülépet sem vásárolt. Fészekben csak fiatal lépeket tar- tott. Mindig mézzel telet. A rajzást korlátozta. A rablástól és kirablás- tól óvta méheit. Talán az is szeren- csés véletlen volt, hogy a falú szé- len volt a méhes, ahol közvetlen a mező következett. Nem röpültek el méhei a falú fölött, tehát alkalmuk sem volt a legyengült vagy beteg családoknál kutatni. És hiszem, hogy a jó Isten is rátekintett a sze- gény magyar felekezeti tanítóra, amikor megtartotta méheit, ami életalapot jelentett neki és család- ja számára azokban a nehéz mos- toha időkben. A költségvész megje- lenésétől még 10 évig, egész 1940-ig méhészkedett a tanító a faluban átlag 50—60 méhcsaláddal és ugyanannyiszor átlag 10 kg évi mézhozammal. Végül 1940 őszén, mikor elköltözött, 74 erős, egészsé- ges nagy családot szállított el 42-es Boczonádi és kis Boczonádi kaptá- rakban. Leírtam röviden, a beszélő számok erejével a tanító méhésze- tét. Sem hozzá nem tettem, sem el nem vettem belőle, amit az akkor felfektetett méhészkönyv mondott, azt másoltam le. Öröömre szol- gálna, ha segítségére lehettem vol- na szerény példámmal kezdő mé- hészársaimnak, mert hogy ebben is őszinte legyek, azt is megmon- dom, hogy a tanító én voltam.

Kolozsvár, 1942 november 18.

Balogh Jenő
ig. tanító.

LAPSZEMLE

„Méhészet“ (Ujpest, nov.)

„Európa legelterjedtebb kaptára“ címen az eredeti és módosított Dadant kaptárakat ismerteti dr. Örösi Pál Zoltán. Európát a kis Svájcból elterjedt Dadant—Blatt kaptár dődította meg.

A fészekben egész lépes, 12 darab 435×300 mm külső keretméretű, a méz kamrában félkeretes rakodókaptár. A lépgerinc távolsága 38 mm. Dadant Károly jeles francia méhész (élt 1817—1902 között), 46 éves korától Amerikában élt s a nagykeretes méhészek vezére volt. Keretméretét Quinby-től vette át és eredetileg 3 centiméterrel szélesebbre készítette. Az európai forma különösen 1882 óta Bertrand világírú, a nagykeretes rakodókaptár-ról szóló könyve megjelenése után terjedt el. Langstroth—Dadant könyve 1886-ban aratott világsikert. Nálunk sajnos ép akkor alakult ki a 24×18 cm-es országos kiserket.

Id. Boczonádi Szabó Imre érdeme az, hogy 1902-ben nálunk is síkra szállt a nagykeretes kaptár érdekében. A 42-es NB (fekvő vagy rakodó) kaptár 10 keretes fészke akkora, mint az Európa legelterjedtebb kaptárának 12 keretes fészke. Tehát előnyösebb, mert kevesebb léputcával azonos a lépfelülete.

Hasonlóak, de kisebb méretűek a Balló-féle „Magyar Laugstroht“, a közép Boczonádi, a Hunor. Az Erdélyrészi Méhész Egyesület hivatalos nagykaptárául a Dadant—Blatt kaptárt fogadta el, pár mm (440×300 külső méret) különbséggel.

A méhek téli fojságáról újítja fel Ludwig Ede békésmegyei tanító 1903-ban közzétett feljegyzéseit. Ez a méhész társunk 1885-től kezdve felírta a méhek utolsó kirepülésének napját és a tavaszi első kirepülési napot. Így 1885-ben utoljára november 24-én, 1886-ban először

január 28-án repültek, az egyhú-zamban kaptárban eltöltött idő 64 nap volt. 1896—97 telén december 20—január 16 között csak 26 nap, 7 éven keresztül 100 napon felül tartott a fojság, 3 évben 4 hónapot töltöttek kaptárban. (Bizonyára olvasóinknak is vannak erre vonatkozó feljegyzései. Kár azokat közkinccsé nem tenni.)

A méhészeti törvényes megszervezésére tett javaslatához szól hozzá Hetey György. A méhcsaládok kötelező bejelentését szükségesnek látja, postai csekkklapon. Kaptár után 1 P., kas után 50 f. díjat ajánl. Ezért megkapná a méhész a kibővített méhészlapot és egy kimerítő méhészeti kézikönyvet, külön kezdőknek, a tanyai cselédnek is érthető nyelven, külön a haladóknak és külön a kaptáros és a vándorméhészeknek. Ajánlja a rothadás miatt elégetett családok tulajdonosainak kártalanítását. 20—50 ezer pengős pályadíjat tűzethez ki olyan tudósok számára, akik a költésrothadás és Nosema-betegség gyógyítását kutatnák. A családonként fizetendő összeggel a méhész adója is le legyen róva, hogy ez ne legyen a méhészeti fejlődésének akadályja. Járási ellenőröket ajánl a bevallások, a betegségek és a vándorlás ellenőrzésére. A fm. minisztérium kötelezze a birtokosokat mézfelő növények vetésére és ezért holdanként jutalmat osszon szét.

A „Magyar Méh“ (Budaapest, nov.)

A méhcsaládok téli pusztulásai-nak okaira mutat rá Baresa Béla lészadobi méhész társunk. Felhívja a figyelmet a vastag mézkoszorúra. Ennek akadályja az alacsony keret, de különösen a kicsiny lépgerinc-távolság. Legalább 38—40 mm-t ajánl, így a heresejtek is jobban elférnek, a mézkoszorú is vastagabb lehet.

Mocsi

Folyik az építkezés Gödöllőn

Novemberben hírt adtunk a gödöllői Méhészeti és Méhbiológiai Kutatóintézetben tervezett nagy átalakításról. A kőműves munka azóta meg is indult. Megkezdését eddig főképpen az anyagbeszerzés nehézsége hátráltatta. Leginkább belső átalakításról van szó, az építkezés tehát télen is folyhatik. A kőműves munkával egyszerre már készülnek azok a hatalmas ablakok is, melyek a régi kicsi ablakok helyébe kerülnek.

A méhészeti egyesületek szakelőadóinak kiképzésére tervezett tanfolyamokat csak a régi internátus épület átalakítása és bebútorzása után lehet megatrtani. A jelek szerint a jövő év első felében már nem lesz akadálya a tanfolyamok megindításának. A Földművelésügyi Minisztérium gondoskodik róla, hogy azt a pénzt, melyet az egyesületeknek az előadóképző tanfolyamon való részvételtre kiutalt, a jövő év első felében is föl lehessen használni, ne kelljen vele már az idei év végén elszámolni.

Ajándék a Kutatóintézetnek

Béky Albert ny. miniszteri tanácsos egy saját tervezésű fekvőkaptárját a gödöllői Méhészeti és Méhbiológiai Kutatóintézetnek ajándékozta. A kaptárban nagyobb méretével függőlegesen állított 42-es nagy Boczonádi keretek vannak. A Kutatóintézet az értékes ajándékot nyilvánosan is megköszöni. A kaptárt be fogja népesíteni és ki fogja próbálni.

Gödöllői Méhészkönyvtár

Ilyen címmel indult meg a gödöllői Méhészeti és Méhbiológiai Kutatóintézet népszerű kiadványsorozata. Az első füzet a méhetelőcukor fölhasználását ismertette. A Földművelésügyi Minisztérium 30 ezer példányban osztotta szét a mé-

hészeknek a méhészegyesületek útján. A „Gödöllői Méhészkönyvtár“ következő száma „Egyszerű anyanevelés“ címmel nemsokára megjelenik. A Földművelésügyi Minisztérium azt is ingyen bocsátja a méhészek rendelkezésére.

Új rendelet a költésrothadásról

A Földművelésügyi Minisztérium új rendelete a költésrothadásról elkészült és nemsokára megjelenik. Az 1894. évi XII. t. c. 60. §. és a 95.000—1935. F. M. rendelet a költésrothadásos méhtörzs megsemmisítését és bejelentését rendeli el. Nagyon sok kérdés nem volt azonban szabályozva, pl. a fertőtlenítés, a kaptár, lép és méz sorsa. Némelyek csak az élő méhet pusztították el, mások a kaptárt, mézet és lépet is a törzshöz számították. Pontosabb és részletesebb rendeletre volt hát szkség.

Az új rendelet tartalmáról a következők tájékoztatnak: 1. Intézkedései a Bacillus larvae-okozta nyúlós költésrothadásra vonatkoznak. 2. Az intézkedéseket gondos bakteriológiai vizsgálat előzi meg. A vizsgálatot a gödöllői Méhészeti és Méhbiológiai Kutatóintézet végzi. 3. A gyanús méhes zárlat alá kerül, tehát pl. vándorolni sem szabad a családokkal. A zárlat megszűnik, ha a Kutatóintézet nyúlós költésrothadást nem talált, vagy ha a fertőzött családok kiirtása és a fertőtlenítés után a betegség lappangási ideje eltelt. Minél hamarabb fertőtleníti a méhészt, annál hamarabb végződik a zárlat. 4. A közönséges, nem keretes méh lakásban lévő családok mindenesetül, tehát lakásával és vagyonával együtt el kell égetni. 5. A keretes kaptárban lévő családok, vagyis a méheket el kell pusztítani, a család vagyonának mentésére azonban megvan a lehetőség.

Ugyanis: 6. a keretes kapárt, ha forrasztólámpával való fertőtlenítésre alkalmas, fertőtleníteni szabad, 7. a fiasítást nem tartalmazó lépekből a mézet ki szabad vonni és el szabad adni. Arra, hogy a fertőzött méz méhészhöz ne jusson és etetéssel a kötésrothadást ne terjessze, a rendelet megoldást talált. 8. A fiasítást nem tartalmazó lépek viaszának kiolvasztására és fertőtlenítésére körzeti viaszfertőtlenítő telepek létesülnek. A telepeken különleges berendezéssel úgy fertőtlenítik a viaszt, hogy műlépkészítésre is aggodalom nélkül használható. 9. A rendelet a fertőzött telep fertőtlenítésére is utasítást ad és 10. intézkedik az olyan elhanyagolt, gyanús méhesekről is, melyekből a méh már kipusztult és a költésrothadás kimutatására alkalmas lép már nincs, de az a gyanú, hogy költésrothadás garázdálkodott.

Az új rendelet általános egészségügyi intézkedéseket is hoz. Minden méhesre kötelezők ezek, akár

fertőzött vagy gyanús, akár nem Igy pl. szabályozza a rendelet a használt kaptárak és lépek eladását is.

Azt, hogy a rendelet egyik-másik úttörő intézkedését mennyire lehet az életbe átültetni, a gyakorlat mutatja meg. Minden komoly és palérozott hangú megjegyzésért hálás a gödöllői Méhészeti és Méhbiológiai Kutatóintézet.

Két nagy feladat vár még megoldásra: 1. a kárvallott méhésztalanítása, 2. az egészségügyi ellenőrzésnek és ezzel kapcsolatban a rendelet végrehajtásának tökéletesítése. A Földművelésügyi Minisztérium mindkettőt célul tűzte ki. Különösen a másodiknak az a feltétele, hogy a méhészek olyan korszerű szervezetbe tömörüljenek, melynek úgyszólván minden faluban megvannak a helyi csoportjai és a községi előljárástól méhészeti kérdésekben támogató képzettségű megbízottai.

Mi ujság 1892-ben

Lapozgassunk a Méhészeti Közlöny 50 év előtti évfolyamában. A lap havonta kétszer jelent meg, 16 oldalon. Egyesületi elnök br. Bánffy Ernő, I. alelnök Bodor László, szerkesztő Turesányi Gyula, főtítkár Szentgyörgyi Lajos volt.

A tagdíj és egyben előfizetési díj 2 forint. Az Erdélyi Gazdasági Egylet 150 pengő segélyt adott a Méhészt Egyesületnek. Ennek fejében a Méhészt Közlönyt az „Erdélyi Gazda” előfizetői részére díjtalanul mellékelték.

Az egész évfolyamon keresztül a Neiszer-féle kaptárakról folyt le terjedelmes cikkezés. Sötér Kálmán az egyesület felkérésére mond három folytatásban részletes bírálatot. Igen alkalmas műrajok készítésére, általában azonban

kedvezőtlen a véleménye (keretmérete 26 cm., magas, 24 cm. széles, mézüre úgy van elhelyezve, mint 2 országos kaptár egymás melletti fészke, a közfalon átjáróval). „Nem áll az, hogy a Neiszer módja szerint kezelve több mézet adnának a méhek, mert bármiféle kezelés mellett is csak annyit adhatnak, amennyit: 1. a legelőn találnak; 2. amennyit erejükkel gyűjthetnek és 3. amennyinek elhelyezésére üres sejtjeik vannak”. A fészket nagyon kicsinek találja, telelése is kritikus, sok dologgal jár. „Mindenesetre áll, hogy a nagyobb keretek csakugyan célszerűbbek a kisebbeknél...”

A méztermények legelőnyösebb értékesítéséről hosszabb pályamunkát írt Hafte Dezső a helybeli elmeakadémia intézet gyakornoka s

neki ítélte a bíráló bizottság az első jutalmat („60 franc aranyban“). A tanulmányt ma is érdemes volna terjeszteni. A jan. 31-i közgyűlés 1036 beírt tagról számol be, ennek $\frac{1}{3}$ -a Királyhágón túli, de vannak olvasóink Horvátországban, Ausztriában és Romániában. „Az egyleti könyvekhez és szaklapokhoz való könnyebb hozzáférhetőség tekintetéből a könyvtárnoki tisztség a mindenkori szerkesztőre bízassék“.

„...Elvégre sikerült a tervezetbe vett műlépgyár kérdését megoldani; a műlépgyárat az Erd. r. méh. egylet tényleg megalapította... működését ez év tavasszán okvetlenül megkezdi... olyan széles alapokra lesz fektetve, hogy előreláthatólag az összes hazai s még külföldi keresletnek is meg fog felelni... vezetésével és igazgatásával... Csiki János József tagtársunk lesz megbízva“.

A kolozsvári fogházban készült Bodor-féle kaptárak... nem üzleti tekintetből árusítatnak az ismert olcsó árban (1 frt. 50—2 frt.), hanem csak az egyleti tagoknak a méhészet terjesztésére való tekintetből, belőlük az ötezrediket is eladta az egyesület.

Egy felhőszakadás Csiki J. J. kolozsvári Szentgyörgy-hegyen levő minta méhesét csaknem teljesen elpusztította. A méheset, a laboratóriumot, az összes felszerelést és méztermést magával sodorta, közel 2000 frt. kárt okozva. Grand Miklós orsz. méhészfelügyelő külföldön keresett piacot mézünknek, 50 frt-os ár mellett fogadott el ajánlatokat.

A kerületi vándortanító, Abend András közli előre utiprogramját egész hónapra.

Idézi a „Bienen Vater“ hírét, mely szerint egy méhtelepről pár méterre 2 lovat a méhek megtámadtak. A kocsis ijedtében pokrócba burkolódzott és a kocsi alá feküdt. A lovak meg lévén kötve,

nem tudtak elmenekülni, mire a méhészt segítségül hívták, nagyon össze voltak szurkálva. Az egyik ló egy napra, a másik hetednapra dögölt meg. A brünni törvényszék előtt 436 frt. kárért perelte a tulajdonos a méhészt. A bíróság a méhészt felmentette a kártérítés kötelezettsége alól, sőt panaszló 117 pengő perköltséget fizetett. Érdekes az indokolása: Panaszolt fél ne mtagadja, hogy a lovak az ő méhei által okozott szűrés következtében hullottak el, de igenis tagadja azt, hogy ő méheit kellőleg fel ne ügyelte volna. Be kellett tehát igazolni, hogy a panaszolt fél állítása igaz. Az ítélethezánál döntő azonban az, hogy a méhésztetszése szerint tarthat annyi méhet, amennyit akar, — ezáltal törvénybe ütköző cselekményt nem követet el. A törvény azt is megengedi, hogy a méhésztetre alkalmas helyen bárhol szabad tartani méhet. Szakértők azt is egyhangúan beigazolják, hogy a méhek nem kártékony rovarok s csak izgatott állapotukban veszélyesek. A szakértők azt is beigazolják, hogy ha a méheket nem izgatják, azok az embert és állatot figyelembe se veszik s ennél fogva az utak mellett, vagy az emberek által látogatott helyen felállított méheseket éppen nem lehet veszélyesnek tekinteni, annyival kevésbé, mert a kasból kirepülő méhek a teleptől távolabbi helyen gyűjtik a mézet. Ezen alapon a panaszos állítása, hogy a méhek a telep közelében támadják meg állataikat, tarthatatlan. A méhes a célnak megfelelően s általában elfogadott elvek szerint lévén felállítva, s azokra másként felügyelni, mint azt a birtokos tette, nem is lehet, mert különben a méhészet céljának sem felelne meg. Minthogy a méhészetet üzni csak úgy lehet, hogy a kirepülő méhek esetleg meg is szúrhatnak valakit; ezzel ellenkező kezelésre a méhészt tehát kényszerít

teni nem is lehet. Ezek szerint a méhek által okozható károkért a méhészt felelőssé tenni nem lehet, s így a perét vesztett fél volt a perköltségek megtérítésében elmarasztalendő, annyival inkább, mert a kívánatos intézkedés megtételét éppen a kocsi mulasztotta el.

A német, osztrák és magyar méhészek XXXVII. vándorgyűlése és kiállítása egy kettős számot tölt ki. Megjelent Dzierzon János, továbbá Sötér Kálmán és báró Ambrózi Béla s mindhárman előadást is tartottak. Dzierzon arról beszélt röviden, hogy mit tartson a gyakorlati méhészt az újabb találmányokról? Óvatosan kell fogadni minden újítást. Közös fényképezés után 250 terítéses bankett következett. Másnap előadások és kirándulások voltak. A kiállítás változatos és sikerült volt. 300-nál több méhészt állított ki és 8000 üveg, 100 bádoggal méz, 2000 üveg mézzel készített ital s egész sorfal kaptár volt a csarnokban. A kaptárak elég nagy tömegében számbevehető haladást jelentő újat nem lehetett látni. A magyar méhészeti irodalmat akkor a Sötér munkájának első nyomtatott és második kéziratos kötete, Sötér könyvtárából mintegy 40 kötet és az orsz. múzeum könyvtárából kiállított könyvek képviselték. Az élő méhek között Gebhardt szürke posztókalapja alá telededett méhesaládnak volt a legtöbb nézője. Erdély is képviseltette magát a műlépgyár termékeivel és Sötérnek a Közlöny szerkesztője által német nyelvre fordított előadásával: „A magyar méhészeti ismeretekről“ és szép sikert arított.

(Bizonyára fordul már elő több kártérítési per nálunk is, azonban szaklapjaink kevesett közöltek. Olvasóink jó szolgálatot tennének a köznek, ha az általuk ismert méhésztárgyú jogeseteket közlik, vagy legalább jelentik a Közlönynek).

Dr. Mocsis.

Értesítés

A méhek etetése cukorral című, dr. Örsi Pál Zoltán m. kir. méhészeti főfelügyelő, EME alelnök, egyet. m. tanár, tollából, a Földművelésügyi minisztérium kiadásában, a „Gödöllői Könyvtár“ sorozatában megjelent 8 oldalas füzetet november hó folyamán megküldöttük az E. M. E. összes tagjainak, a Földművelésügyi minisztérium adományaként díjtalanul. Amennyiben tagtársaink közül valaki nem kapta volna meg, készséggel megküldjük pótlólag. A füzet értékes tanácsokkal és útmutatásokkal szolgál a méhek cukorral való etetése terén. Az ősszel kaptunk egy kevés cukrot. Azt igyekeznünk kell minél takarékosabban beosztani. Tekintettel a nagy mézhiányra és az erdélyi hosszú telekre, az E. M. E. újabb cukorkiutalás engedélyét kérte, mert úgy látta, hogy enélkül az 1943. év telén és tavaszán ismét nagyobb számban fognak élen pusztulni a méhesaládok.

Méhészet:

Dr. Máté Lajos és Társa

BUDAPEST, V. ZOLTÁN-U. 11. SZÁM.

Telefon: 1-157-47.

Dúsan felszerelt raktárunkban méhésztársaink a méhészet körébe tartozó összes cikkeket a legelőnyösebben és a legjobb kivitelben beszerezhetik. — Hunor kaptárakat állandóan raktáron tartunk. Műlepel valódi tiszta méhviaszból minden kívánt méretben gyártunk. 1 pengő földi gozási díj ellenében viaszt műlepre becserelelünk.

Állandóan a legmagasabb napi árrban veszünk mézet és viaszt

Arjegyzéket kívánatra ingyen küldünk.

DECEMBERI TENNIVALÓ

Ma november 18. és már két napja áll a hó. Itt a tél, visszavonhatatlanul. Ember, állat és méhecske meleg fészekbe húzódik. Mi lehetne hát tennivaló most a méhes körül? Mindössze örködés, figyelés. Örködés a nyugodt telelés felett, figyelés, hogy azt külső hatás ne zavarja. Harkályok, cinkék egerek kellemetlenkedhetnek a pihenő méheknek. A novemberi emlékeztetőben leírtuk az ellenük való óvintézkedés módozatait. Ha mindazt megtettük, és a puha hótakaró is rátelepedett kaptárainkra, további zavarásnak nincs helye. Hetenkint ha egyszer-kétszer szemlét tartunk kaptáraink körül, — óvatosan és zaj nélkül, — eleget tettünk kötelességünknek. Attól se féljen a méhész, ha kaptárait vastagon lepi el a puha hó, mert alatta egyenletesebb hőmérséklet és biztosabb a telelés. Helytelen volna tehát letakarítani időnként a hórétteget. A gazda sem félti búzáját, míg vastagon takarja a hó. Legfennebb a kijáró nyílást szabadítjuk meg óvatosan a rátelepedett hóréttegtől. Ha már megszűnt a külső munka, talál a méhész belső elfoglaltságot. Most veheti kezdetét a kaptárkészítés, keretek kijavítása, szerszámok és eszközök pótlása, illetve rendbehozása. De most végezheti el nyugodtan a méhész a viaszfőzést is. A törmelék lépeket eső, vagy hóvízben áztatjuk és a vizet többször cseréljük, mindaddig, amíg liszta nem marad. Az így előkészített lépből kapjuk a szép sárga viaszt. Az olvasztást zománcos edényben végezzük. Becsüljük meg minden léptörmeléket és viaszdarabkát, mert alép a termelésünk biztos

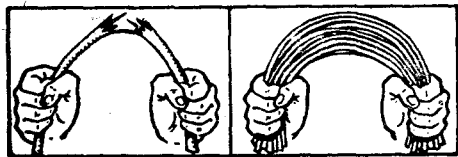
alapja. Jusson eszünkbe minden kis morzsa összegyűjtésénél, hogy mennyit fáradtak munkásaink, míg egy csipetnyit összehordtak. A hosszú téli estéken olvasson, tanuljon a méhész, mert nemcsak a jó pap, de a jó méhész is holtig tanul. És nincs olyan ember, aki már mindent tudna. Vegyük elé lapunk ez évi számait, olvassuk végig mégegyszer, bizonyára kapunk feleletet az évközben adódott kétségeinkre, illetve kérdéseinkre. December az év utolsó hónapja. Lezárult egy év, minden ember számot vet magával. Készítse el a méhész is a maga számvetését. Mije volt a tavaszi induláskor, mivel gyarapodott az év folyamán, mit fektetett méhésztébe, pénzben és munkában, és mit kapott tőlük? Az 1942-ik évvel azt hiszem Erdélyszerte minden méhész meglehet elégedve. Lapunk jelen számához „Méhész-könyvet” csatoltunk. Az abban szereplő kérdésekre adja meg minden méhész a választ és egyik példányt küldje be szerkesztőségünkbe, a másik saját részére maradjon. Fogadjunk bizalommal minden utasítást és irányítást feletteinktől, mert mindez a mi érdekünkben történik, és méhészetünk talpraállítását szolgálja.

Balogh Jenő ig. tan.

A m. kir. Földművelésügyi Minisztérium
által az Erdélyrészi Méhész
Egyesületnek adományozott
(13) 45 cm.-es hengerrel készült

**eisőrendű
hamisítatlan műlép**

kapható az E. M. E. bizományosánál
Címe: TÓTH ISTVÁN Kolozsvár, Honvéd-ú. 78
E. M. E. tagoknak 5% engedmény.

EGYESÜLETI ÉLET

Ingyenes méhészeti tanfolyamok Erdélyben

Az E. M. E. a Földművelésügyi Minisztérium Erdélyi Kirendeltségének erkölcsi és anyagi támogatása mellett Erdélyben öt ingyenes méhészeti tanfolyamot rendez az idén a kezdő és haladó méhészek számára. A tanfolyamon résztvehetnek férfiak és nők, növendék fiúk és leányok. A tanfolyamokra jelentkezni lehet azok megnyitásáig az alább megjelölt címeknél. A tanfolyamon való részvétel díjtalan. A tanfolyamot szorgalmasan hallgatók és sikeresen vizsgázók bizonyítványt kapnak.

November 16—24-ig Désen az első tanfolyam lezajlott. A további tanfolyamok sorrendje a következő:

November 28—december 6-ig Sepsiszentgyörgyön. Jelentkezni lehet Porzsolt András úrnál Sepsiszentgyörgyön, Székely Mózes-utca 30. sz. Előadó Hrankay Béla ny. m. kir. méh. felügyelő.

December 7—17-ig Kovásznán. Jelentkezni lehet Málnássy Andor ig. tanító úrnál Kovásznán. Előadó Hrankay Béla ny. m. kir. méh. felügyelő.

December 12—20-ig Csíkszentdomokoson. Jelentkezni lehet az előadónál, Blénessy Károly ig. tanító úrnál Csíkszentdomokoson.

December 7—19-ig Marosvásárhelyen. Jelentkezni lehet Kacsó Sámuel úrnál Marosvásárhely, Vámháza 40. sz. szoba.

Az egyesület az 1943. évben folytatni fogja a méhészeti tanfolyamok rendezését mindazon vidékeken, ahol ennek szüksége merül fel és a méhésztársak azt kívánják. A

méhészeti tanfolyamok rendezése iránti kérések az E. M. E. Elnöksége címére küldendők Kolozsvár, Majális-utca 22. szám címre. A tanfolyam rendezésének feltételei a következők: 1. legalább 20 hallgató jelentkezése, 2. előadó teremről, annak fűtéséről, világításáról díjtalanul való gondoskodás, 3. az előadó elszállásolásáról és ellátásáról szerény díjazás mellett való gondoskodás. A tanfolyam egyébként díjtalan.

Az EME igazgató-választmányi ülése

Az E. M. E. igazgató-választmánya november hó 4-én gyűlést tartott, amelyen több nagyfotosságú kérdés került megvitalásra, illetve bejelentésre. Így első sorban tudomásul vette a választmány, hogy az Elnökség újabb kérésrel fordult a földművelésügyi minisztériumhoz az egyesületi kaptárkészítő üzem felállításához szükséges összeg pótlása iránt. Ezenkívül az egyesület kéréssel fordult a F. M. erdélyi kirendeltségéhez anyagi támogatásért abból a célból, hogy az erdélyi méhészetek jövedelmezőségére vonatkozó adatokat gyűjlhessen úgy tudományosan, mint gyakorlati célokra való felhasználás céljából. Ez ügyben egy külön értekezletet is tartott az egyesület, amelyen a F. M. erdélyi kirendeltségének képviselőjében dr. Koppány József méh. felügyelő, a kolozsvári Gazdasági Akadémia üzemtani tanszéke képviselőjében Farkas Árpád gazd. ak. tanár, az egyesület képviselőjében pedig Török Bálint tb. alelnök fő

titkár és Balogh Jenő ig. vál. tag vettek részt. Minden reményünk megvan arra, hogy a F. M. erdélyi kirendeltsége ezt a közérdekű munkánkat jelentőségéhez mérten értékelni és támogatni is fogja.

Számos községből érkezett panasz, hogy a községi előljáróságok nem rendelték meg a méhetető cukor kiutalásához szükséges csekk-lapokat és így a méhészek nem jutottak inségben szenvedő méheik számára cukorhoz. Az egyesület pótkiutalások engedélyezését kérte és felajánlotta szolgálatait. Kívánatos volna a tavaszi inséges cukorról volna a tavaszi inséges cukorról aligha lesz elkerülhető a tavaszi etetés különösen itt Erdélyben, ahol hamarabb áll be a tél és később tavaszodik. A késedelmes intézkedés sok méhcsalád pusztulását jelentené és tekintve az állomány csekély voltát, minden lehető módon igyekeznünk kell azt megtartani.

Az egyesület megállapodást létesített a F. M. erdélyi kirendeltséggel, hogy az idén a méhészeti tanfolyamokat az egyesület fogja megrendezni. Az egyesület tervbe vette minden megyében legalább egy tanfolyam rendezését még ez év folyamán. Eddig három tanfolyam beindításáról tett jelentést az egyesület a választmánynak és pedig Désen, Marosvásárhelyt és Sepsiszentgyörgyön. Ahol legalább 20—30 jelentkező van, az egyesület szívesen küld ki előadót egy 14 napos tanfolyam rendezésére. A tanfolyamok díjtalanok.

A belügyminisztérium értesítette az egyesületet, hogy alapszabályai jóváhagyattak és a közgyűlés határozatképességének megállapításához az egyesület kívánságának megfelelő értelemben hozzájárul. Eszerint a határozatképességhez 40 tag jelenléte elegendő és nem szükséges a tagok felének jelen lennie, ami csak olyan egyesületeknél várható el, amelyeknek az összes tagjai helyben és nem vidéken laknak.

A Földművelésügyi Minisztérium a „Gödöllői Méhészkönyvtár“ sorozatában dr. Örösi Pál Zoltán méh. főfelügyelő, E. M. E. alelnök, egyet. m. tanár tollából „A méhek cukorral való etetéséről“ szóló füzetét nagyobb példányszámban megküldötte az E. M. E.-nek is és az egyesület azokat mindjárt ki is küldötte összes tagjainak.

Az egyesület felajánlotta a F. M. erdélyi kirendeltségének az egyesület telepét díjtalanul a kiosztásra kerülő kaptárak ideiglenes elhelyezése céljából.

Az igazgató-választmány elhatározta, hogy az egyesület gyalú, körfűrészből stb. gépeit 4330 P költséggel kijavíttatja és a kapárcsészta műhely részére 4 drb villanymotort 1680 P értékben beszerez az e célra szolgáló összeg terhére.

Végül elhatározta a választmány, hogy havonként minden második szerdán vetítettképes méhészeti előadásokat rendez Kolozsvárt. 25 új tag felvétele és több kisebb kebli ügy elintézése után a gyűlés véget ért.

Boczonádi : A méhek élete.

(Kezelés.)	— — — —	7.40 P.
Boczonádi—Örösi: Méhgazdaság	— — — —	4.40 „
Örösi: A méhek költésrothadása	— — — —	2.40 „
Örösi: Költésrothadások	—	1.— „
Az összeg előzetes befizetése mellett postai bérmentes szállítással megrendelhetők a		

»MÉHÉSZET«

kiadóhivatalában,

Ujpest, Széchenyi-utca 8. sz. m.

Apróhirdetés.

TUDNIVALÓK a hirdetések feladásáról.

A Méhészeti Közlöny hirdetési díja négyzet cm-ként 20 fillér, tagoknak 10 fillér. Az apróhirdetés díja szavanként 8 fillér, tagoknak 4 fillér. Vastag betűvel szedett szavak közlési díja 16, illetve 8 fillér. A hirdetési díjak előre, a megrendelés feladásakor küldendőek be. Apróhirdetésért hirdetési támpéldányt nem küldünk. A hirdetések mindenkor a nő 22. napjáig küldendőek be a kiadóhivatal címére: Kolozsvár, Majális-u. 22.

Méhészeti eszközök kaphatók a „Dzierzon“ Méhészethél, Nagyvárad, Csáky István-u. 65. Az árjegyzéki árakból az E. M. E. tagjainak 5 százalékos kedvezmény. 16

MÉHÉSZKEDÉS legkönnyebb és legeredményesebb módja című 294 oldalas méhésztkönyv, ábrákkal, képekkel kapható Balogh Lajos méhésztnél, Szentendre. Az ára 4.50 Pengő, beküldhető a rendeléssel postautalványon. 38

Méhészetiem fősorozat. Hét családom közül 2 országos méretű kaptárban, 5 átmeneti kaptárban van. Eladó több üres kaptár, szalmakás és méhészeti eszközök. Ezek megtekinthetők Székelyudvarhely. Budvár-út 13. Györfy István. nyug. igaz. tanító. méhészeti tag. 15 sz.

Eladó 350 kéve gyékény. Megtekinthető helyszínen. Katona András. Szilágyper.

Házi mézestészta készítése. A méz és viasz értékesítése. Irta: özv. Kremnitzky né. Fröhlich Ilona, az E.M.E. és az O.M.M.E. tagja, 7. bővített kiadás. Az E.M.E. kiadása. Ára 1,50 P, és a postai küldés díja. Megrendelhető az E.M.E.-nél, Kolozsvár, Majális-u. 22. Ez a 16 oldalas füzet az izléses formájú, gazdaságos összeállítású, gyógy, csemege és élelmezési célokat szolgáló izletes házi mézes tészta készítési módját ismerteti részletesen. Minden méhész szerezz be felesége részére. Méhészek számára ez a legkedvesebb ajándék. A mézfogyasztás emelésének egyik leghathatósabb eszköze ez a füzet. Nem hiányozhatik egy méhész feleségének sem az asztaláról.

Hirdetmény.

(11)

Méztermelő- és értékesítő Hangya Szövetkezet

műlépet, kaptárokat, méhészeti eszközöket

a legjobb minőségben legolcsóbb napi áron hoz forgalomba állandóan kortállan mennyiségben.

A legmagasabb napi áron vásárol **méz, viaszt, sonk olyt.**

Arjegyzéket, felvilágosítást, szaktanácsot díjtalanul ad.

Cím: BUDAPEST, IX. Közraktár-utca 34. / Raktár: IX. Bakács-utca 8

Postacím: BUDAPEST 45. — Telefon: 157-000.